

**Sport en
Beweeg
akkoord
Enkhuizen**

Iedereen doet mee!

Colofon

Datum: juni 2020
Sportformateur
en redactie: Esther Roelofs
Vormgeving: en-publique.nl

Met dank aan iedereen die van januari tot en met juni een bijdrage heeft geleverd aan de totstandkoming van ons Sport en Beweeg akkoord Enkhuizen.

Inhoudsopgave

Aanleiding	4

Ontwikkelingen	5

Deelnemende partijen	8

Belangrijke thema's en acties	10

Samenvatting	17

Aanleiding

Met veel enthousiasme is in de afgelopen maanden door sport- en beweegaanbieders, het onderwijs, zorg en welzijn en de gemeente Enkhuizen gewerkt aan de totstandkoming van dit Sport en Beweeg akkoord Enkhuizen. We hebben 3 thema's en 11 concrete activiteiten genoemd die wij belangrijk vinden voor Enkhuizen.

- 1 Werken aan een toekomstbestendige sportinfrastructuur**
- 2 Gezamenlijk sport- en beweeg aanbod op de kaart**
- 3 Jeugd in beweging!**

Waarom eigenlijk dit akkoord? Op 29 juni 2018 ondertekende Minister Bruins samen met een groot netwerk uit de sport, gemeenten en maatschappelijke partners het eerste Nationale Sportakkoord. Het 'Sport verenigt Nederland'* is een ambitieuze stap om in heel Nederland de sport verder te versterken, maar ook om de kracht van sport nog beter te benutten voor een gezonde en sociale samenleving. Het netwerk wil samen de sport versterken en de maatschappelijke kracht van sport optimaal benutten. Een ambitie die alleen lukt als er lokale sport akkoorden worden opgesteld waaraan uitvoering kan worden gegeven. In Nederland wordt dan ook nagenoeg in iedere gemeente gewerkt aan lokale sport akkoorden.

Om mee te gaan in het veranderend sportgedrag, demografische ontwikkelingen en de maatschappelijke rol van sportaanbieders is het van belang dat er beleidsrijk wordt ingezet en op gemeente niveau wordt geïnvesteerd in de zogenaamde gouden driehoek: accommodaties, inzet kader/trainers en marktgericht aanbod. Dit nieuwe inzicht creëert nieuwe mogelijkheden, het denken in grenzen is passé, nieuwe sport vormen gericht op meer onderlinge samenwerking staan centraal.

De handtekeningen onder dit Akkoord laten zien dat er veel betrokkenheid heerst om onze ambities te realiseren. We kijken er naar uit om samen met al deze partijen de schouders hieronder te zetten om ervoor te zorgen dat het voor iedere Enkhuizer mogelijk is om mee te doen!

Veel dank aan een ieder die op zijn of haar manier heeft meegewerkt aan de totstandkoming van ons Sport en Beweeg Akkoord.

*lees het rapport via <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/convenanten/2018/06/26/nationaal-sportakkoord-sport-verenigt-nederland>

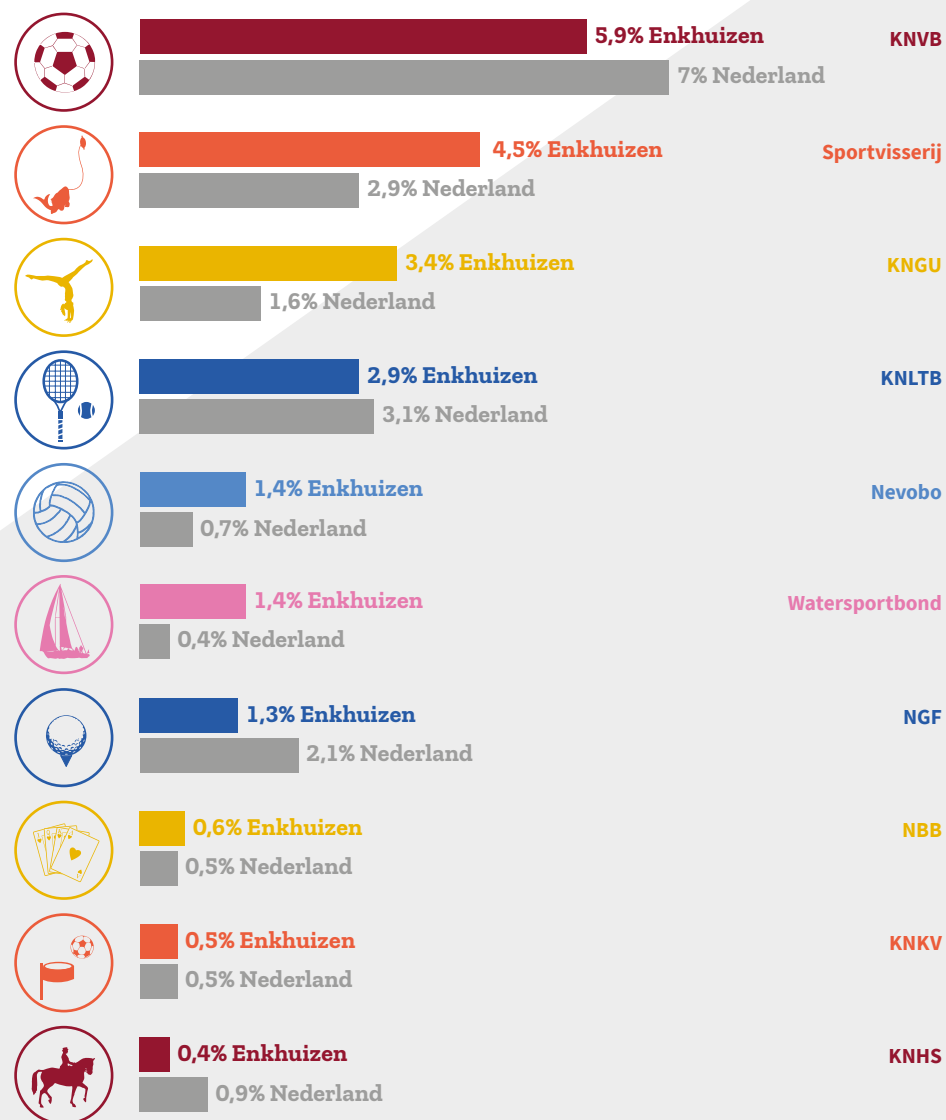

Ontwikkelingen

Enkhuizen is een pittoresk stadje in de provincie Noord-Holland met vele historische gebouwen, een mooie haven en fantastische water-sportfaciliteiten. Het biedt een goede basis voor een sportief leven. Met ca 50 sportaanbieders in totaal waarvan 27 sportverenigingen, heeft Enkhuizen een rijk verenigingsleven. De stad telt ruim 18.000 inwoners, 8 basisscholen en 1 middelbare school. Uit eerder onderzoek blijkt dat de groep sportverenigingen bovengemiddeld moeite heeft met rond komen en weinig toe komt aan innovatie en sportstimulerende maatregelen. Dit is een belangrijk gegeven voor het Sportakkoord.

Opvallend is het aantal inwoners ouder dan 65 jaar, vergeleken met het landelijk beeld (22% vs 19% landelijk). Ook de groep in de leeftijd 45-65 jaar is oververtegenwoordigd met 28%. Deze groep zal toenemen door verdere vergrijzing. Schrijnend is dat de helft van de inwoners ouder dan 59 jaar aangeeft eenzaam te zijn en 9% geeft aan ernstig tot zeer ernstig eenzaam te zijn. Het aantal inwoners met een migratie achtergrond ligt onder het landelijke gemiddelde met 16%. Op gezondheid niveau zijn de cijfers in Enkhuizen gelijk aan die in Nederland: 49% heeft overgewicht en 14% obesitas. Helaas is de verwachting dat dit cijfer verder zal stijgen. Wat nog opvalt is dat 20% moeite heeft met rondkomen, het gemiddelde bruto jaarinkomen ligt relatief laag, zowel binnen de provincie Noord Holland als in Enkhuizen. Hoewel het totale percentage alcoholgebruikers daalt, wordt er door jongvolwassenen veel alcohol gedronken. Tweederde (64%) is een binge drinker, dat wil zeggen dat zij

Aandeel top 10 sportbonden in Enkhuizen versus Nederland

afgelopen maand minstens 5 drankjes bij 1 gelegenheid hebben gedronken. Wat daarnaast opvalt is het lagere ledenpercentage, Enkhuizen telt met 24,6% iets minder inwoners die lid zijn van een sportvereniging dan landelijk gezien (25,1%). Binnen de provincie ligt dit percentage nog lager met 23,9%. Opvallend is dat deze daling de afgelopen 4 jaar in Enkhuizen harder is gegaan dan landelijk. Binnen de groep inwoners die lid is van een sportvereniging, blijft met name de leeftijdsgroep van 5-9 jarigen sterk achter t.o.v. het landelijk beeld. Daarentegen binnen de leeftijd van 50 jaar en ouder zie je het tegenovergestelde beeld.

Op wijkniveau is er gemeten op 2 postcode niveaus. Op postcode 1602 en 1601. Het lastige is dat de diversiteit binnen de postcode 1602 zeer verschillend is, het betreft zowel Noord Gommerwijk, Kadijken als Oosterdijk. De samenstelling is divers in leeftijdsopbouw en type bewoning, van agrarisch gebied tot (sociale) huur en koopwoningen. De wijk met postcode 1601 is het ledenpercentage boven landelijk met 25,5% en de wijk met postcode 1602 is dit ruim onder het landelijke niveau met 23,9%. De onderlinge verschillen zijn groot. Met sportstimuleringsprogramma's kan hierop gestuurd worden. Dit geldt ook voor de ondervertegenwoordiging van de jeugd 5-9 jaar. Kijkend naar het absolute aantal leden, staat voetbal bovenaan met 1.047 leden, daarna zijn sportvissen, gymnastiek en tennis het meest populair.

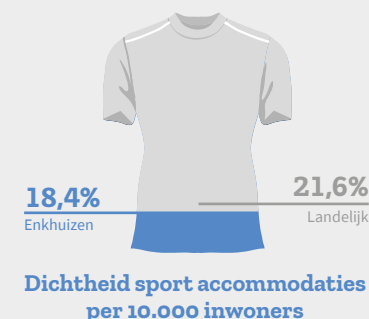
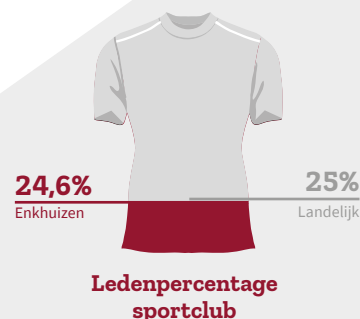
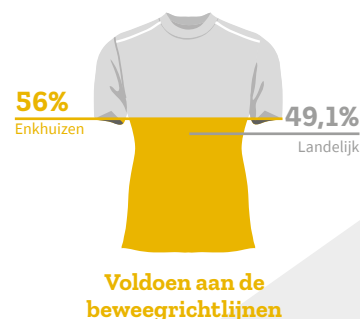
Landelijk

Nederlanders sporten meer en vaker, ruim 65% van de bevolking tussen 5 en 80 jaar sport wekelijks, dat is ruim 10 miljoen. Elk jaar neemt het aantal sporters toe. Hiervan hebben 4,3 miljoen leden 5,1 miljoen lidmaatschappen bij sportbonden die zijn aangesloten bij NOC*NSF. De sportdeelname bij jeugd (5 t/m 12 jaar) is het hoogst met ca 79% en blijft redelijk stabiel de laatste 5 jaar. De overige leeftijdscategorieën groeien.

Elk jaar neemt echter het aantal leden en lidmaatschappen af en verliest de georganiseerde sport marktaandeel, het aandeel van alle sportbonden samen bedraagt 25%. Het totaal aantal verenigingen in Nederland is vergeleken met 2013 gedaald met 6%. De afgelopen 5 jaar verliezen tennis, paardrijden, schaatsen en gymnastiek het meest aantal leden.

Een grotere en dus groeiende groep sport vrij en ongebonden, dus niet in verenigingsverband, denk aan fietsen, hardlopen en wandelen. Fitness is de meeste beoefende sport met 2,9 miljoen sporters in Nederland, gevolgd door wandelen, zwemmen, hardlopen, fietsen en voetbal.

Kengetallen Enkhuizen versus Nederland

Naast veranderend gedrag, spelen diverse demografische ontwikkelingen als individualisering, armoede en vergrijzing een rol voor het sportaanbod. Ook terugloop van vrijwilligers, overgewicht, beweegarmoede en een terugtrekkende overheid zijn factoren die van invloed zijn op sport- en beweegaanbieders. Vooral opvallend is dat maar 25% van de jongeren (12-19 jaar) voldoende beweegt en dat 20% van deze doelgroep overgewicht heeft.

Veranderingen

Ook Enkhuizen ontkomt niet aan deze veranderingen en uitdagingen. Het aantal openbare beweegplekken is een aandachtspunt. Hoe meer buitenruimten we gebruiken, des te beter is het sport- en beweeggedrag van Enkhuizers, met name de wijk met postcode 1602 is een aandachtsgebied, gezien daar meer inwoners minder lidmaatschap deelname hebben. Daarnaast is het bieden van de gevraagde kwaliteit van sportvoorzieningen en de daarmee gepaard gaande investerings- en exploitatiekosten een aandachtspunt. Deze loopt achter en een langlopende discussie over tekort aan binnensport accommodaties staat verdere samenwerking op andere onderwerpen in de weg.

Maatschappelijke waarde

Sport en bewegen geeft mensen van jong tot oud plezier, voldoening en beleving. Tegelijkertijd levert sport en bewegen een belangrijke bijdrage aan gezondheid en sociaal welzijn. Net als in de rest van Nederland ligt er ook in Enkhuizen een grote opgave als we kijken naar de prognoses voor sportdeelname en het beweeggedrag. We zijn en blijven vooralsnog Europees kampioen 'zitten'. De onderwijsinspectie stelde onlangs vast dat de bewegingsvaardigheid van basisschoolleerlingen de afgelopen tien jaar is afgenomen. Niet alleen scholieren bewegen te weinig. In 2017 voldeed slechts 47 procent van alle Nederlanders ouder dan vier jaar aan de beweegrichtlijnen. Bovendien zijn er nog steeds groepen die belemmeringen ervaren om überhaupt te kunnen sporten. Helaas lukt het nog steeds niet iedereen om zich respectvol te gedragen langs de lijn en dienen scheidsrechters en trainers hiervoor goede handvatten te krijgen. De typisch Nederlandse (sport)verenigingscultuur verandert razendsnel. Het karakter van vrijwilligerswerk wordt anders. De druk op het dagelijks leven van mensen in de werkzame leeftijd stijgt (24 uren-economie, de flexibilisering van arbeidsrelaties en het voortdurend zoeken naar balans leiden tot stress). Vergrijzing en ontgroening hebben daarnaast grote impact op het gebruik van voorzieningen, dit geldt bovengemiddeld voor Enkhuizen.

Gouden driehoek

Tegelijkertijd liggen er in Enkhuizen ook mogelijkheden om creatieve combinaties te maken met bijvoorbeeld andere beleidsterreinen. Want van iedere euro die we in sport investeren, is de maatschappelijke opbrengst 2,5 maal hoger. Alle investeringen samen leveren een maatschappelijke meerwaarde op gezondheid (levensverwachting, kwaliteit van leven, zorgkosten en blessures), arbeid (ziekteverzuim, productiviteit) en sociaal (criminaliteit, leerprestaties, sociaal kapitaal en plezier). Om dit te realiseren is van belang dat op gemeenteniveau wordt geïnvesteerd in de zogenaamde gouden driehoek: accommodaties, inzet kader/trainers en marktgericht aanbod. Gemeenten en ook verenigingen die erin slagen om deze gouden driehoek in balans te krijgen en te houden, zijn in staat leden en sporters langdurig aan zich te binden. Dit nieuwe inzicht creëert nieuwe mogelijkheden, het denken in grenzen is passé, nieuwe sportvormen gericht op meer onderlinge samenwerking staan centraal.

De gouden driehoek: nieuwe balans voor de gemeente en verenigingen

Marktgericht aanbod

Traditioneel gezien is het aanbod van de georganiseerde sport nogal productgericht. Het zou meer gericht moeten zijn op de behoefte van de leden. Van belang is dat, als je het aanbod aan de voorkant verandert, het proces aan de achterkant ook anders moet worden ingericht. Om daarop te kunnen reageren dient de aansturing ook licht te worden aangepast, besturen moeten snel reageren en de slagvaardigheid moet groter worden. Dus minder centraal en top-down en meer co-creatie met andere lokale partners en de eigen achterban.

Inzet kader/ trainers

Verenigingen zijn veelal afhankelijk van vrijwilligers. Dat zijn goedkope krachten voor een vereniging en gemeente. Er wordt meer en meer gevraagd van sportbestuurders, technisch kader, trainers en scheidsrechters. Goede bestuurders zijn een doorslaggevende factor voor het ontwikkelen van aanbod, het verhogen van sportplezier, tevredenheid en de participatie. Van oudsher investeert de sport behoorlijk in sporttechnisch kader. Maar sportbesturend kader, blijft in ontwikkeling achter, terwijl de complexiteit groter wordt. Het is daarom tijd dat er continu (en meer) in bestuurlijk kader wordt geïnvesteerd. Zowel vanuit de club zelf als de gemeente, die de morele plicht heeft om hierin mee te investeren, dat is namelijk ook in hun eigen belang.

Accommodaties

Geschat wordt dat ruim 80% van de sportbegroting van gemeenten in Nederland naar sport accommodaties gaat. En kijkend naar de bezettingsgraad, diezelfde accommodaties vaak leeg staan overdag. Hoe kunnen we ruimte duurzaam gebruiken en de budget bestedingen optimaliseren? In plaats van elkaar als concurrent te ervaren is het zinvol om samenwerkingen aan te gaan en elkaar te versterken. Samenwerken en ondernemerschap is een optie maar dat zit niet in het DNA van een sportvereniging. Toch is nu de kans om sport- en maatschappelijke organisaties met elkaar te verbinden. Samen moet hierop een visie ontwikkeld en strategische keuze gemaakt worden. Met name ook om de langlopende discussie, het tekort aan sportaccommodaties voor binnensporten, structureel op te lossen samen. Zowel door gemeente, sportbond als verenigingen.

Lees verder 'Zo sport Nederland, trends en ontwikkelingen in sportdeelname 2013-2018 NOC*NSF' Bron: CBS 2018 en Kiss rapportage gemeente Enkhuizen 2018

Deelnemende partijen

Op de volgende pagina staan alle 35 partijen uit Enkhuizen die actief hebben gewerkt aan dit Sport- en Beweegakkoord. De activiteiten die zijn geformuleerd sluiten aan bij doelstellingen en beleid van de diverse partijen zelf. Wat de afgelopen maanden sterk opviel is de grote betrokkenheid en bereidheid om samen te werken. Het enthousiasme voor een breed netwerk, waar werd gedeeld en geleerd van elkaar was groot.

Onze aanpak

Het proces om tot ons Akkoord te komen is eind 2019 in gang gezet. De sportformateur is begonnen met verkennende gesprekken met Sport Beweegt!, de beleidsambtenaren en wethouder Sport van de gemeente Enkhuizen en de buurtsportcoach van Team Sportservice. Daarnaast hebben we aan de hand van desk research gekeken welke uitdagingen er zijn en welke thema's belangrijk zijn. Op basis van die verkenning hebben we op 21 januari 2020 een collectieve kick off bijeenkomst georganiseerd. Tijdens deze start is het Nationaal Sportakkoord gepresenteerd en er is een toelichting gegeven op de kansen voor onze gemeente. In een interactief proces met thema tafels en workshops hebben 45 personen een bijdrage geleverd, ideeën ingebracht, speerpunten benoemd en samen gediscussieerd.

Op 3 maart en 8 juni zijn de 3 werkgroepen verder aan de slag gegaan met de 11 actiepunten en hebben deze zo concreet mogelijk beschreven. De activiteiten werden verder verdiept en inhoudelijk aangescherpt a.d.h.v. vragen: wat gaan we doen, wat is het gewenste resultaat, wie hebben we hierbij nodig, wie is verantwoordelijk voor de voortgang, wanneer gaan we dit doen en welke middelen hebben we nodig om dit te realiseren?

Het hele proces is gefaciliteerd door de sportformateur. Daarnaast was er sprake van een Kernteam dat actief mee dacht en bijstuurde bij iedere fase. Het kernteam bestond uit: Brigitta Posch (Vrijwilligerspunt Westfriesland), Bram Sluis (Sport Beweegt!), Leonie de Groot (Sport Beweegt!), Bianca Reus (Sport Beweegt!), Jan Tonneman (Sportwandelschool), Joshua IJzer (Gemeente), Fleur de Wit (buurtsportcoach), Jordi Meester (Adviseur Lokale Sport) en Esther Roelofs (sportformateur).

De inhoud

Het Sport en Beweeg akkoord Enkhuizen is van en voor iedereen. Het is een collectieve aanpak vanuit bestaande netwerken geweest. Het is zowel een einde als een begin.

Een einde van een interactief proces richting de afronding, maar vooral een begin met de gezamenlijke uitvoering van de gestelde thema's en activiteiten. Dit begin is relatief. Er gebeurt al veel in Enkhuizen op het terrein van sport en bewegen, zowel in relatie met zorg, welzijn, onderwijs en kennisinstellingen alsook gericht op 'de' sport zelf waar Sport Beweegt! een grote rol in speelt. Dit Akkoord zorgt voor een extra impuls om sport te versterken, innovaties aan te jagen en de meer maatschappelijke functie van sport en bewegen goed in te vullen.

Dit Akkoord heeft een open en dynamisch karakter. Het start in juni 2020 en duurt 3 jaar lang. Vanaf juni 2020 staat jaarlijks uitvoeringsbudget ter beschikking ten behoeve van de activiteiten. In de uitwerking is ruimte voor nieuwe initiatieven en activiteiten. Dat betekent ook dat gedurende de looptijd van het Akkoord nieuwe partners aan kunnen sluiten.

Deelnemende partijen:

Berend Botje	Jongerenwerk Enkhuizen	Tennisvereniging ETC
Boksteam Vargas	Kidzfit	Theater Academie
Buurtsportcoach	Mindful run en walk	Toolsports
Basketbalvereniging Enkhuizen	Qimens	Voetbalvereniging West Frisia
Dindua Gym	Recreatiebad Enkhuizen	Volleybalvereniging Madjoe
Basisschool Driespan	RSG Enkhuizen	Vrijwilligerspunt Westfriesland
Korfbalvereniging DTS	Scherclub Enkhuizen	Welwonen
Enkhuizer Zwemvereniging	Scouting Mercury	WF Event Academy
Fit in 3 maanden	Small steps Kinderopvang	Wielervereniging West Frisia
Fysiocentrum Enkhuizen	Spinnrx	
Gemeente Enkhuizen	Sport Beweegt!	
Gymvereniging Vek Wik	Sportwandelschool	
IVN Westfriesland	Team Sportservice West-Friesland	

Belangrijke thema's en acties

Thema 1: Werken aan een toekomstbestendige sportinfrastructuur

Om iedereen te laten genieten van sport en bewegen in Enkhuizen, is een functionele en duurzame sportinfrastructuur nodig. Accommodaties, speelplekken, openbare ruimtes, trapveldjes in de wijk die open, toegankelijk, betaalbaar, veilig en multifunctioneel zijn. Een plek waar iedereen zich welkom voelt en een goede sfeer heerst. Samen plezier hebben is belangrijker dan winnen. Er zit veel kracht bij onze aanbieders in Enkhuizen, maar er wordt meer gevraagd: vernieuwen, samenwerken, maatschappelijk ondernemen, veilig sportklimaat etc.

Thema 1: Werken aan een toekomstbestendige sportinfrastructuur

Wat gaan we doen (=activiteit)	Wat is het gewenste resultaat?	Wanneer gaan we dit doen?	Met wie?	Welke middelen hebben we nodig?
#1 Huidige bezettingsgraad accommodaties verbeteren	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Betere balans tussen behoefte en aanbod aan accommodaties om tekort binnensport te voorkomen ▶ Meer transparantie in huidige rooster en nieuwe mogelijkheden ▶ Stimuleren gebruik zowel voor sport als bewegen ▶ Efficiency slag ▶ Stimuleren multi sport herontwikkeling Immerhorn 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ September 2020 	<p>Aanspreekpunt:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Gemeente afdeling Sport ▶ Sport Beweegt! ▶ Gemeente ▶ Alle beweegaanbieders ▶ Beheerders accommodaties 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Scan, rooster (soort plan-bord) met aanbod. ▶ Aanpassing beleidsregels voor multifunctionele toepassing ruimtes ▶ Voorbeelden van andere gemeenten via Adviseur Lokale Sport ▶ N.t.b. budget voor nieuw systeem ▶ Beheerder ▶ Goede communicatie
#2 Stimuleren, ondersteunen en geven van handvatten aan besturen, zowel organisatorisch als technisch kader, trainers en scheidsrechters d.m.v. bijscholing en opleiding.	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Meer onderlinge samenwerking ▶ Ondernemerschap ▶ Toekomstgerichte visie ontwikkeling ▶ Veilig sportklimaat ▶ Meer plezier en ontwikkeling bij leden ▶ Meer kennis en handvatten voor trainers op pedagogisch vlak 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ 2020 SWOT analyse en inventarisatie en aanvraag services ▶ 2021 Uitvoering 	<p>Aanspreekpunt:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Buurtsportcoach en Adviseur Lokale Sport ▶ Verenigingen ▶ Adviseur Lokale Sport ▶ Gemeente ▶ Buurtsportcoach ▶ Vrijwilligerspunt (Vinden en binden, veilig sportklimaat, ambassadeurs, regulier advies en ondersteuning) ▶ Scholen (basisscholen maar ook bv. ROC) (pedagogisch vlak) 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ SWOT analyse van verenigingen ▶ Inventarisatie wensen en behoeften aan ondersteuning bij verenigingen ▶ Aanvragen services via Adviseur Lokale Sport ▶ Trainingsaanbod Vrijwilligerspunt Westfriesland

Thema 1: Werken aan een toekomstbestendige sportinfrastructuur

Wat gaan we doen (=activiteit)	Wat is het gewenste resultaat?	Wanneer gaan we dit doen?	Met wie?	Welke middelen hebben we nodig?
<p>#3 Toekomstige ontwikkeling accommodaties van binnen- en buitensport als ook openbare ruimten. Denk aan IJsbaan/ Rietbos omgeving en het nieuwe Immerhorn Plan.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Meer stimulans sporten en zorgen voor voldoende, en herontwikkeling van de bestaande, binnensport-accommodaties 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Q1 2021 	<p>Aanspreekpunt:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Sport Beweegt! in samenwerking met Gemeente ▶ Dindua Gym en Westfrisia ▶ IJsbaan ▶ RSG ▶ Sportbeweegt ▶ Bootcamp ▶ Wandel ▶ Buurtbewoners ▶ Gemeente ▶ Externe adviseur 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Bestemmingsplan ▶ Gemeente ▶ Inventarisatie behoefte diverse partijen, gesprek buurt. ▶ Stappenplan
<p>#4 Vanuit een nieuwe sportvisie (o.l.v. gemeente Enkhuizen) een nieuw gezamenlijk meerjarenplan opstellen</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Herijking sportvisie tot 2025 ▶ Inclusief preventie 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Start najaar 2020, bijeenkomst begin 2021 voor input 	<p>Aanspreekpunt:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Gemeente afdeling Sport ▶ Van onderaf onderwijs ▶ BSO ▶ Sport Beweegt! ▶ Welzijn ▶ Gemeente ▶ Fysio ▶ Huisartsen 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Opstarten werkgroep. ▶ Coördinatie gemeente ▶ Meer onderzoek, verzamelen kengetallen en cijfers voor context en resultaat en impact meting ▶ Oppakken in relatie met accommodatiebeleid en bezettingsgraad (zie #1 en #3)

Thema 2: Gezamenlijk sportaanbod op de kaart

In Enkhuizen is het nog niet vanzelfsprekend dat iedereen mee kan doen. Dat moet anders, vinden wij. Leeftijd, fysieke beperking, migratie achtergrond of sociaal economische positie mogen hierbij geen belemmeringen zijn. Niet iedere sportaanbieder weet nu in te spelen op ontwikkelingen als diversiteit, vergrijzing, individualisering en digitalisering. Samen als netwerk kunnen we veel meer bereiken. Door de realisatie van een sociale sportkaart, platform, loket en meer verbinding kunnen we zaken samen brengen, bekendheid geven en meer impact maken en mensen bereiken.

Thema 2: Gezamenlijk sportaanbod op de kaart

Wat gaan we doen (=activiteit)	Wat is het gewenste resultaat?	Wanneer gaan we dit doen?	Met wie?	Welke middelen hebben we nodig?
<p>#5 Verhogen zichtbaarheid en bekendheid sport en beweeg aanbod Enkhuizen door middel van nieuw digitaal platform</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Compleet overzicht van sportdagen, activiteiten, toernooien, sport- en beweegaanbod, accommodaties, openbare beweegplekken, activiteiten kalender, evenementen, verhalen van ambassadeurs en lokale helden. 	<p>Start Q1 2021</p>	<p>Aanspreekpunt:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Buurtsportcoach en Adviseur Lokale Sport ▶ Sport Beweegt ▶ Sportservice ▶ Buurtsportcoach 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Digitaal platform ▶ Inventarisatie behoefte en bestaande url's met Enkhuizen sport info. ▶ Nodig: een coördinator ▶ Inspiratievoorbeeld andere gemeente (vb Deventer, Landsmeer, Den Haag via adviseur lokale sport). ▶ Benodigd budget ca € 1.000,=
<p>#6 Onderlinge samenwerking gericht op 2 kwetsbare groepen: 'ouderen' en 'mensen met een beperking'</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Kwetsbare doelgroepen bereiken. ▶ Uitbreiden onderlinge samenwerking. ▶ Integrale aanpak kwetsbare groepen. ▶ Kennis uitwisseling zoals West Fries sportcongres onlangs. 	<p>September 2020 (afhankelijk van Corona)</p>	<p>Aanspreekpunt:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Buurtsportcoach ▶ Verenigingen ▶ Commerciële aanbieders ▶ Fysiotherapeuten ▶ Buurtsportcoaches ▶ Gemeente ▶ Welzijn ▶ Huisartsen ▶ Rolmodellen ▶ Beweegmaatjes ▶ Vrijwilligerspunt ▶ Welwonen 	<p>Inventarisatie bestaande interventies:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Old Stars, Derde Helft en Golden Sports ▶ Inventarisatie Uniek Sporten. Voorbeeld Medemblik ism Ouderen Fonds. Subsidie 2k. Ouderen commissie opstarten. ▶ Gebruik ondersteunende services via Adviseur Lokale Sport. ▶ Nodig communicatie budget (drukwerk en advertentie) ca € 800,= ▶ Nodig: ruimte voor activiteiten. ▶ Aansluiten bij welzijnsorganisaties.

Thema 2: Gezamenlijk sportaanbod op de kaart

Wat gaan we doen (=activiteit)	Wat is het gewenste resultaat?	Wanneer gaan we dit doen?	Met wie?	Welke middelen hebben we nodig?
#7 Door ontwikkelen sport- platform SportBeweegt! 2.0 focus op brede netwerk- organisatie en overlegorgaan	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Betere samenwerking ▶ Kennis uitwisseling ▶ Kortere lijnen ▶ Jaarplan met activiteiten 	Start Q1 2021	Aanspreekpunt: <ul style="list-style-type: none"> ▶ Sport Beweegt! in samen- werking met Gemeente, Buurtsportcoach en Adviseur Lokale Sport ▶ Kernteam ▶ Sport Beweegt! ▶ Verenigingen ▶ Gemeente ▶ BSO ▶ Onderwijs ▶ Zorg ▶ Welzijn en commerciële aanbieders ▶ Buurtsportcoach ▶ Sportservice ▶ Lokale sportadviseur 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Workshop opzetten en begeleiden door Adviseur Lokale Sport. ▶ Breder netwerk ▶ Nieuwe overleg orgaan ▶ Inspiratie bijeenkomsten ▶ Aansluiten bij reeds bestaande zorg- en welzijnswerk ▶ Budget voor platform ca € 1.500,=

Thema 3: Jeugd in beweging!

De jeugd heeft de toekomst. Echter de laatste jaren bewegen kinderen steeds minder en gaan de motorische vaardigheden van kinderen in de leeftijd van 0-12 jaar sterk achteruit.

Uit onderzoek blijkt dat goede motorische vaardigheden van belang zijn voor het ontwikkelen van een actieve leefstijl en het tegengaan van overgewicht op langere termijn. Ook blijkt dat veelzijdige beweging de leerprestaties en concentratie van kinderen bevordert. Doel is om meer kinderen aan de beweegrichtlijnen te laten voldoen en om de neerwaartse spiraal van de motorische vaardigheden van kinderen de komende jaren naar boven toe om te buigen. Goed en gezond bewegen is een basis die wij alle kinderen in Enkuizen willen meegeven.

Thema 3: Jeugd in beweging!

Wat gaan we doen (=activiteit)	Wat is het gewenste resultaat?	Wanneer gaan we dit doen?	Met wie?	Welke middelen hebben we nodig?
#8 Een duidelijke visie op breed motorisch bewegen van kinderen 2-10 jaar in Enkhuizen voor BSO's vakleerkrachten en trainers. In combinatie met een publiekscampagne over gezonde school, vereniging en school	<ul style="list-style-type: none"> ▶ In kaart brengen welke kinderen bewegen nog niet, scan via een soort 'meetlat'. ▶ Betere verbindingen/ begeleiding ▶ Zichtbaar maken subsidies voor kwetsbare gezinnen ▶ Sport BSO bij clubs (Immerhorn) 	September 2020	Aanspreekpunt: <ul style="list-style-type: none"> ▶ Gemeente en buurtsportcoach ▶ Basisscholen ▶ Verenigingen ▶ Buurtsportcoach ▶ Welzijnswerk ▶ Vrijwilligerspunt ▶ Lokaal sport adviseur ▶ Kinderopvang 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Monitoren beweegvaardigheden. ▶ Een uniforme aanpak voor iedereen van vakleerkracht, trainer tot BSO begeleider. ▶ Een beweeg programma met 10 beweeg vormen (keuze uit diverse bestaande interventies: ASM, SEW, Funkey, volleybal speeltuin, Nijntje etc)
#9 BSO bij sportverenigingen	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Bezetting locatie omhoog. ▶ Duurzaam gebruik door BSO van ruimte. ▶ Meer kinderen die beter bewegen. 	Aansluiten bij nieuwe Immerhorn Plan	Aanspreekpunt: <ul style="list-style-type: none"> ▶ Kinderopvang ▶ Gemeente ▶ Basisscholen ▶ Verenigingen ▶ Kinderopvang Smallsteps en Berend Botje 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Integratie beweeg programma (zie #8). ▶ Eventueel in combinatie met Gezonde kinderopvang, Gezonde Sportkantine en Gezonde School? ▶ Stimulering wet- en regelgeving gemeente. ▶ Locatie overzicht. ▶ Heldere richtlijnen. ▶ Inschrijven via JSP website

Thema 3: Jeugd in beweging!

Wat gaan we doen (=activiteit)	Wat is het gewenste resultaat?	Wanneer gaan we dit doen?	Met wie?	Welke middelen hebben we nodig?
<p>#10 School sport kalender maken waarin wordt sportaanbod en toernooien moeten worden afgestemd</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Meer structuur aanbrengen in het buitenschoolse sportaanbod ▶ Een vaste coördinator ▶ Vergroten bekendheid sportaanbod op scholen 	<p>Q3 inventarisatie daarna uitwerking</p>	<p>Aanspreekpunt:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Werkgroep vanuit verenigingen en basisscholen ▶ Verenigingen ▶ Scholen ▶ BSO ▶ Gemeente ▶ Buurtsportcoach 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ School sport commissie die kalender organiseert ▶ Coördinator per vereniging ▶ Betrokken vakleerkrachten ▶ Digitaal platform
<p>#11 Meer openbare plekken voor oud en jong</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Meer kinderen en ouderen die buiten spelen en bewegen ▶ Sloten van de openbare plekken ▶ Optimaler gebruik beweegpleinen: ▶ Meer specifieke beweegpleinen: skate-eiland, voetbalkooi, schoolplein, natuurplek ▶ Onderhoudsplan ▶ Betrokkenheid en commitment buurtbewoners ▶ Kwalitatief betere begeleiding 	<p>Vanaf 2021 ongoing</p>	<p>Aanspreekpunt:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Gemeente ▶ Scholen ▶ Buurt bewoners ▶ Buurtsportcoach 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Multiskills (3-6 jaar) aanbod integreren (kennis making met verschillende sporten)

Samenvatting

We willen graag het enthousiasme behouden en de concrete acties opvolgen. De organisatie hebben we goed ingericht met een kernteam als klankbord, werkgroepen op de 11 acties, het platform Sport Beweegt! 2.0 als een stuurgroep en een buurtsportcoach als coordinator. Van belang is dat de huidige buurtsportcoach regeling wordt uitgebreid met 0,4 fte om goed uitvoering te geven aan dit Akkoord.

Overall coördinatie op de uitvoering van het Sportakkoord: Buurtsportcoach

Het overall toezicht op de uitvoering van het Sportakkoord wordt gecoördineerd door de buurtsportcoach, die is de drijvende kracht en zorgt voor verbinding, kennis en samenhang. SportBeweegt! denkt mee in de rol als Stuurgroep. Twee keer per jaar krijgt Sport Beweegt! en de Buurtsportcoach een voortgang terugkoppeling van de 11 werkgroepen. Deze stemt op regelmatige basis af met het kernteam en neemt zitting in het nieuwe platform overleg waar eveneens de Adviseur Lokale Sport en de gemeente aan deel neemt. Jaarlijks wordt minimaal één bijeenkomst die in het teken staat van het Sport en Beweeg akkoord georganiseerd door de Buurtsportcoach. Hierbij blikken we terug en kijken we vooruit. We bepalen gezamenlijk de voortgang en (nieuwe) speerpunten.

Het platform Sport Beweegt! versie 2.0

Sport Beweegt! gaat in een nieuwe 2.0 vorm verder, zoals beschreven in actiepunt #7. Het platform ziet toe op de voortgang overall en samenhang op het Sport en Beweeg akkoord in grote lijnen. En zodoende blijft het overall toezicht gehouden.

Communicatie

Daarnaast is de Buurtsportcoach verantwoordelijk voor de brede organisatie van specifieke thema bijeenkomsten, inspiratie sessies en workshops. Regelmatig worden de brede groep organisaties bijgepraat over relevante ontwikkelingen en resultaten binnen de sport. Tevens is dit orgaan nauw verbonden met het nieuwe digitale communicatie platform (actiepunt #1 en #5). Dit nieuwe digitale platform is de plek voor alles op het gebied van sport en bewegen in Enkhuizen. Een plek voor inwoners om het sportaanbod te ontdekken, maar ook informatie over financiële regelingen. Het platform geeft ook het laatste nieuws op sportgebied en bevat een agenda met overzicht van activiteiten en evenementen. Tot slot biedt het platform een podium aan verhalen van ambassadeurs, (top)sporters, talenten, verenigingshelden die met hun verhalen anderen inspireren en stimuleren.

11 werkgroepen aan de slag

Elke activiteit heeft zijn eigen uitdagingen en dit vraagt om een specifieke aanpak. Per activiteit is een werkgroep samen gesteld met steeds een aanspreekpunt die de werkgroep aanjaagt en coördineert. De groep werkt samen een werkplan uit, bewaakt de voortgang van de uitvoering, doet voorstellen aan de verdeling van middelen en stuurt bij waar nodig. Ieder werkgroep is zelf verantwoordelijk voor de inrichting hiervan.

Indien gewenst kan er kennis worden opgehaald bij bijvoorbeeld andere gemeenten, via NOC*NSF, het nieuwe overleg platform, de buurtsportcoach, de Adviseur Lokale Sport of de gemeente Enkhuizen. Daarnaast kan er gebruik worden gemaakt van workshops, scholingen, trajectondersteuning, inspiratie sessies via de buurtsportcoach, NOC*NSF, NL Actief, de Adviseur Lokale Sport en Vrijwilligerspunt of via de specifieke sportbond. Deze services worden door externe professionals geleverd. Werkgroepen komen minimaal 4 keer per jaar samen om acties uit te zetten en op te volgen.

Kernteam als klankbordgroep

Tijdens het opstellen van het Sport en Beweeg akkoord is een kernteam ontstaan dat de rol heeft als een Klankbordgroep en inhoudelijk meedenkt. Het kernteam wordt vertegenwoordigd door: gemeente, buurtsportcoach, Adviseur Lokale Sport, Kinderopvang, onderwijs, Sport Beweegt! en een vertegenwoordiging van een andere sport- en beweegaanbieder. Vanuit dit kernteam worden de thema's,

speerpunten en acties die in dit Sport en Beweeg akkoord zijn benoemd, gemonitord en er wordt meegekeken en meegedacht. Het kernteam heeft een brede samenwerking van expertisegebieden en relevante netwerken. Waar mogelijk vullen we het kernteam in de toekomst aan.

Uitvoeringsbudget

Met het sluiten van ons Sport en Beweeg akkoord is voor Enkhuizen uitvoeringsbudget van het Rijk beschikbaar. Dit betreft een jaarlijks budget van €10.000 voor 2020, 2021 en 2022. De werkgroepen doen een voorstel budget verdeling, het kernteam adviseert en besluit met de gemeente definitief.

Services

Dit totale uitvoeringsbudget is te beschouwen als een impuls voor het realiseren van de gestelde ambities, maar is ontoereikend om alle ambities te realiseren. Vanuit de 'sportlijn' van het Nationale Sportakkoord stelt de gezamenlijke sport (sportbonden, NL Actief en NOC*NSF) diverse services ter beschikking. Zoals proces- en projectbegeleiding, deskundigheidsbevordering, begeleiding, workshops en scholing. Het gaat om een jaarlijks 'inkind-budget' van €10.000 over de jaren 2020, 2021 en 2022. Het overzicht van deze services ligt bij de Adviseur Lokale Sport. Deze externe adviseur van NOC*NSF blijft beschikbaar gedurende de periode van uitvoering van het sportakkoord (t/m 2022).

Andere beleidsterreinen

De financiering van de sport kent veel aspecten. Het gaat niet alleen over de realisatie, het onderhoud en het beheer van sportaccommodaties, maar ook over de financiering van sportstimuleringsbeleid en de inzet van sport en bewegen als middel. Steeds vaker wordt sport gezien als een middel om doelstellingen van andere beleidssectoren te realiseren. Dat biedt kansen voor creatieve financiële oplossingen. Om de ambities te bereiken zijn die creatieve oplossingen nodig. Er liggen kansen voor landelijke financiering en (co-)financiering door maatschappelijke partners en bedrijfsleven. Denk aan de ondernemerskring, de provincie, de gemeente en reallocatie van middelen binnen de gemeente.

Team:Fit

In Enkhuizen is geen preventie akkoord getekend, wel staat gezondheidsbevordering hoog op de agenda. En is een terrein dat nauw aansluit bij de 3 thema's,

met name jeugd in beweging, waar gezonde leefstijl van belang is. Verenigingen kunnen contact opnemen met [Debby Stam van Team:Fit](#). Zij helpt verenigingen bij het gezonder maken van hun complex. Denk hierbij aan gezonder kantineaanbod, verbeteren van het alcoholbeleid maar ook het rookvrij maken. Via de Adviseur Lokale Sport kan ook een aanvraag gedaan worden voor de 'Inspiratiesessie gezonde sportomgeving'. Tijdens deze sessie met meerdere verenigingen worden de bovengenoemde thema's ook besproken.

Subsidies

Op nationaal, provinciaal en gemeentelijk niveau zijn diverse subsidiemogelijkheden mogelijk:

- Landelijk: BOSA, subsidie voor stimulering bouw en onderhoud van sportaccommodaties (extra aandacht voor duurzaamheid)
- Provinciaal: Diverse subsidiemogelijkheden, bijvoorbeeld op het gebied van Open Clubs, Talentontwikkeling, Gezonde Sportkantine en vernieuwende energieprojecten
- Gemeentelijk: Subsidie voor incidentele (vernieuwende) activiteiten en evenementen op het gebied van sport en bewegen

Cofinanciering andere stakeholders

Het bedrijfsleven, onderwijs en andere organisaties die zich verbinden aan het Sport en Beweeg akkoord kunnen ook een financiële bijdrage leveren. Ook kan gedacht worden aan kennis, materialen, middelen, faciliteiten die ter beschikking gesteld worden. De inzet in natura, door vrijwilligers voor het realiseren van activiteiten kan soms ook een heel groot effect hebben.

Gemeente Enkhuizen

Tenslotte, last but not least, de gemeente Enkhuizen geeft uitvoering aan haar sportbeleid. Het grootste deel van de financiering gaat naar sportaccommodaties, zoals bij de meeste gemeenten. Daarnaast wordt budget voornamelijk ingezet voor subsidies en sport- en beweegstimulering. Speerpunten zijn jeugd, kwetsbare risicogroepen en mensen met een beperking.

De gemeente stelt de komende periode een nieuwe sportvisie vast waarbij recente rapportages als de KISS rapportage van NOC*NSF en dit Sportakkoord richting gevend zijn.

